

2. jan. 2019

Til

Vicekontorchef Henrik Bruun Johannesen, Finanstilsynet

Høring over forslag til lov om tilsyn med forbrugslåneselskaber

Finanstilsynet har sendt udkast til ovennævnte lovforslag med anmodning om Finans og Leasings bemærkninger.

Det bemærkes indledningsvis, at Finans og Leasing er brancheforening for blandt andet en række bilfinansieringsselskaber (ejet af danske eller udenlandske banker eller producenter af biler), hvoraf de fleste har status som finansieringsselskab. Endvidere repræsenterer vi nogle få finansieringsselskaber, der er specialiserede i forbrugslån, idet de fleste af vores medlemmer indenfor dette segment har bankstatus og således ikke berøres af lovudkastet.

Vi repræsenterer ikke kviklåneselskaber, som lovforslaget tager afsæt i jf. bemærkningerne på side 15, idet vi herved forstår selskaber, der udbyder forholdsvis små lån med kort løbetid og som et særligt karakteristisk kendetegn med en meget høj rentesats/ÅOP, der adskiller sig væsentligt fra vores medlemmers prissætning.

Generelle bemærkninger

Vi støtter generelt set lovforslaget ud fra intentionen om at underlægge kviklåneselskaberne større kontrolmuligheder og krav til produktgodkendelse.

Vi bemærker dog samtidig, at lovforslaget set fra de af vores medlemmers synspunkt, som også bliver omfattet qua deres status af finansieringsselskab, ses som øgede administrative byrder.

Vi anerkender i et vist omfang lovudkastets betragtning om, at det meget brede anvendelsesområde som også medinddrager genstandsbestemte lån sker for at sikre imod enhver form for omgåelsesmuligheder fra kviklåneselskabernes side jf. bemærkningerne på side 18, 3. sidste afsnit.

Vi har imidlertid meget svært ved at se, at dette skulle kunne gøre sig gældende for så vidt angår bilfinansiering af såvel brugte som nye biler, som mange af foreningens medlemmer beskæftiger sig med, eller ved finansiering af andre varige forbrugsgoder så som elektronik, cykel, briller, hårde hvidevarer m.v. Hvorledes forestiller man sig konkret, at et kviklån vil kunne udbyde sit produkt koblet til fx et billån? Det bør der nærmere redegøres for i lovforslaget, således at det kan vurderes, om det er en reel risiko, eller om man i realiteten ”skyder gråspurve med kanoner”.

Det er vores opfattelse, at de meget korte betragtninger i lovudkastet er et yderst spinkelt grundlag for at underlægge samtlige finansieringsselskaber tilsyns krav og de øgede administrative byrder, det utvivlsomt vil medføre.

Man kunne i stedet overveje en løsning, hvor der indtræder tilladelseskrav, såfremt denne sammenblanding måtte opstå fx ved samarbejde mellem et kviklåneselskab og et andet finansieringsselskab, eller såfremt man kan godtgøre, at et kviklåneselskab på skrømt har sammenblandet kontantlån med et genstandsbestemt element for at omgå loven. Hvis dette så hen ad vejen måtte vise sig ikke at virke kunne man evt. tage det fulde skridt ved en senere evaluering af loven.

Specifikke bemærkninger

§ 1 – anvendelsesområdet

- § 1, stk. 1, nr. 2 – definition af ”kviklån”

I bemærkningerne til § 1, stk. 1, nr. 2 på side 39, 4. afsnit fremgår en beskrivelse af ”kviklån” ud fra to kriterier; ”kortfristede” og ”mindre beløb”.

Vi mener, at der dette sted i bemærkninger bør tilføjes et tredje kriterie i form af en meget høj prissætning, som adskiller sig væsentligt fra prisen for andre, ”normale”, sammenlignende forbrugslån, hvad angår størrelsen på hovedstol og løbetid. Ellers bliver definitionen for bred og dækkende også for visse af de forbrugslån, der udbydes af de banker og finansieringsselskaber, som Finans og Leasing repræsenterer, der er specialiserede i forbrugslån. Der kan herom også henvises til s. 61, 4. afsnit, hvor der netop omtales produkter med ”meget høj ÅOP”.

Hvad angår kriteriet ”kortfristede” kunne det præciseres, at der hermed menes lån med løbetid på maksimalt 3 mdr.

- § 1, stk. 1, nr. 3 – afgrænsningen af detailhandlers ”egne” kreditaftaler

§ 1, stk. 1, nr. 3 omtaler ”udbud af kreditaftaler udgør et selvstændigt forretningsområde”. Det fremgår af bemærkningerne hertil på side 39, 3. sidste afsnit, at det beror på en konkret vurdering, om dette krav er opfyldt.

Finans og Leasing er enig i, at en detailhandler ikke skal have tilladelse, blot fordi vedkommende lejlighedsvis yder henstand (gratis henstand falder i øvrigt uden for såvel kreditaftalelovens som lovforslagets anvendelsesområde hvorfor der vil være frit slag på dette område) eller indgår enkelte kreditaftaler mod betaling, og derfor er omfattet af kreditaftalelovens anvendelsesområde.

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Omvendt er vi også optaget af hensynet til låntager og lige konkurrencevilkår på markedet herunder i forhold til de nye forretningsmodeller fremtiden vil bringe, hvor vi formentlig vil se at produkt og finansieringsløsning smelter endnu mere sammen.

Det er vigtigt, at være opmærksom på, at uanset om en detailhandler kun indgår meget få kreditaftaler, så skal kreditaftaleloven iagttages. Det gælder i øvrigt også for andre forbrugerbeskyttende regler i markedsføringsloven, forbrugeraftaleloven og ikke mindst hvad angår hvidvaskloven.

Det har derfor efter vores opfattelse formodningen imod sig, at en detailhandler indgår kreditaftaler (med sig selv som endelig kreditgiver jf. nedenfor om oprindelige trepartsforhold), idet dette kræver et større set up herunder ikke mindst udformning af kreditaftaler med den korrekte prækontraktuelle information, overholdelse af hvidvasklovens krav om KYC og risikovurdering af forretningen op imod risikoen for at blive misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorvirksomhed samt systemer til at foretage en ordentligt, individuel kreditværdighedsvurdering.

Der fremgår af næstsidste afsnit på s. 39 en art formodningsregel gående på, at såfremt en detailhandlers indgåelse af kreditaftaler holder sig på under 10 pct. af omsætningen, så er det ikke at anse som et selvstændigt forretningsområde, hvorfor det ikke kræver tilladelse.

Denne formodningsregel er Finans og Leasing absolut ikke enig i.

Det vil bl.a. betyde, at detailhandlere med en meget stor omsætning kan have en relativt stor finansieringsaktivitet, uden at det kræver tilladelse, set i forhold til mindre forbrugslåneselskaber, som altid kræver tilladelse. Det vil bestemt ikke være udtryk for lige konkurrencevilkår. Og hele hensynet bag tilladelseskravet og tilsyn via Finanstilsynet vil forspildes til skade for forbrugerbeskyttelsen.

I sidste afsnit fremgår det, at der vil blive lagt vægt på, om kreditgivningen har et sådant omfang, at *”den vil kunne udskilles i en selvstændig juridisk enhed og kunne drives som en selvstændig virksomhed”*. Det fremgår dernæst, at dette kriterie betyder, at virksomheder med få ansatte som udgangspunkt ikke vil være omfattet af stk. 1, nr. 3.

Henset til, at der findes finansieringsselskaber med meget få ansatte også blandt Finans og Leasings medlemskreds fx inden for billån, findes det ikke rimeligt, at en detailhandler kan undgå tilsynskravet, blot med henvisning til, at der er få ansatte. Det lige må behandles lige.

De ovennævnte reale betragtninger om, at alle der beskæftiger sig med kreditgivning, uanset om de har baggrund som detailhandler eller finansieringsselskab, i forvejen skal efterleve en mængde forbrugerbeskyttende regler må også give sig udslag i, at man uanset status som udgangspunkt skal have tilladelse efter loven. Ellers er det udtryk for uens konkurrencevilkår og ikke mindst vil loven sende et mærkeligt indirekte signal om, at det ikke er lige så vigtigt for en detailhandler at leve op til disse forbrugerbeskyttende regler, hvilket er fuldstændigt i modstrid med lovens intention. Her til kommer at der gælder en ret lav grænse for, hvornår en

detailhandler skal svare lønsumsafgift af omsætningen med kreditaftaler, som er momsfri, hvilket også taler i retning af at sætte baren for, hvornår der kræves tilladelse efter loven, langt lavere.

Finans og Leasing henstiller på denne baggrund til, at spørgsmålet overvejes på ny ud fra de ovennævnte betragtninger.

Spørgsmålet er, om lovteksten kunne udtrykke den relevante/rimelige undtagelse bedre ved i stedet for ”selvstændigt forretningsområde” at bruge vendingen ”*kun rent lejlighedsvist*” eller lignende.

Øverst på side 40 omtales det som et kriterie der peger mod tilladelseskrav, om man ”*har sat udbud af kreditaftaler i system*”. Dette er vi for så vidt enige i jf. det foregående argument om, at man simpelthen bliver nødt til at sætte kreditgivning i system, fordi det ellers vil være helt illusorisk at kunne leve op til alle de regler, der gælder derom. Dette kriterie kunne muligvis også indgå i en bedre definition i § 1, stk. 1 nr. 3.

Det er dog samtidig vigtigt at være opmærksom på, at sætningen øverst side 40 minder meget om situationen i dag, hvor bilforhandlere indgår i samarbejde med bilfinansieringsselskaber om køb med ejendomsforbehold i såkaldt oprindelige trepartsforhold. I de tilfælde er finansieringsselskabet allerede på banen på selve købstidspunktet, hvorfor det virker overflødigt at underlægge bilforhandlerne tilladelseskrav m.v. efter lovforslaget, som bemærkningerne synes at lægge op til. Det bør beskrives klarere i forarbejderne evt. kombineret med en klarere lovtekst, at bilforhandlere, der indgår i oprindelige trepartsforhold ikke skal have tilladelse efter lovforslaget, uanset at de formelt set ifølge kreditaftaleloven er (oprindelig) kreditgiver, idet låneaftalen i sådanne oprindelige trepartsforhold samtidig med indgåelsen overdrages til finansieringsselskabet, som er den egentlige finansieringskilde.

- § 1, stk. 2, nr. 1 – *herværende filialer af udenlandske (EU) banker*

Ved læsningen af I § 1, stk. 2, nr. 1 er det vigtigt, at der er sikkerhed for, at herværende filialer af udenlandske banker hjemmehørende i EU ikke omfattes af loven. Det bør for god ordens skyld præciseres i bemærkningerne gerne ved brug af et eksempel.

Hvordan tænkes loven håndhævet i tilfælde af grænseoverskridende aktivitet, fx i forhold til et tysk finansieringsselskab, som markedsfører sig via nettet målrettet danske forbrugere? Det synes at være et ret vigtigt spørgsmål henset til, at kviklåneselskaberne, som man vil ramme med lovforslaget, vel ret let kunne udøve deres aktivitet direkte via nettet via et andet (EU)-land.

Hvordan vil man forholde sig til et udenlandsk finansieringsselskab, som i forvejen har en lignende tilladelse i sit hjemland til at drive forbrugslånevirksomhed? Skal der indhentes ”dobbelt” tilladelse, og hvordan skal tilsynet fordeles mellem de pågældende tilsyn?

I den forbindelse må det også overvejes, om udenlandske finansieringsselskaber kan påberåbe sig e-handelsdirektivet med den virkning, at disse rent danske offentligretlige krav ikke kan pålægges det pågældende udenlandske selskab.

- § 1, stk. 3, nr. 1 – undtagelse for lån med ubetydelige omkostninger

Side 16, 4. afsnit fremgår det, at kreditaftalelovens undtagelse for kortfristede lån ikke finder anvendelse.

Spørgsmålet er, hvor stor betydning det vil få, da denne undtagelse knytter sig til kortfristede lån (op til 3 mdr.'s løbetid) kun forbundet med ubetydelige omkostninger, hvorfor det vel ikke er en mulighed for kviklåneselskaberne at gøre brug af.

Man bør være opmærksom på, at virksomheder i nogle tilfælde benytter denne mulighed for at yde lån til deres ansatte (virksomhedslån) enten som hjælp og/eller for at få en bedre forrentning af virksomhedens likviditet end i banken. Det synes uhensigtsmæssigt, hvis dette fører til, at sådanne virksomheder skal have tilladelse.

Det bemærkes, at lovforslaget ved at ændre på kreditaftalelovens anvendelsesområde, bevirker at der således ikke længere vil være samme spilleregler for banker og forbrugslånevirksomheder hvad angår kreditaftaleloven, idet den omtalte undtagelse fortsat vil gælde for bankers efterlevelse af kreditaftaleloven. Som forening for både banker og finansieringsselskaber er vi principielt modstandere af en sådan forskelsbehandling uden nogen saglig grund.

I lyset af, at det er vores vurdering, at undtagelsen ikke har den store praktiske betydning, har vi dog ikke (store) indvendinger imod forslaget.

§ 2 – ”Platformslån”

I den seneste tid har der været megen debat om, hvorvidt lån der er indgået via grupper på Facebook eller andre lignende digitale løsninger - i det følgende kaldt ”platformslån” - er omfattet af kreditaftaleloven. Debatten har særligt drejet sig om, hvorvidt de personer der yder lån, er at anse som erhvervsdrivende med den følge, at lånene er omfattet af kreditaftaleloven.

Finans og Leasing mener, at det i forbindelse med nærværende lovudkast og henset til at der indføres en ny definition på begrebet ”forbrugslånsvirksomhed” er værd at overveje, om ikke en virksomhed, der består i at stille en digital platform eller lignende til rådighed for på systematiseret vis at forbinde låntagere med långivere (platformslån), uanset om långiver handler som forbruger eller erhvervsdrivende, skal underlægges lov om forbrugslånevirksomheder og kreditaftaleloven.

Et helt afgørende argument der taler herfor, er efter vores opfattelse, at låntageren ved disse platformslån, hvor der jo netop ikke er tale om, at man låner af ”familie og venner” på

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

traditionel vis, har præcis det samme behov for den beskyttelse efter kreditaftaleloven, som låntager har ved optagelse af lånet hos et finansieringsselskab eller en bank. Her tænkes fx på krav om oplysning af pris, lånebeløb, fortrydelsesret, mulighed for førtidsindfrielse og krav til forudgående kreditværdighedsvurdering.

Det taler endvidere her for, at den der udvikler/står bag/nyder gavn af platformen formentlig handler erhvervsmæssigt og dermed i forvejen er underlagt andre tilgrænsende forbrugerbeskyttende regler i markedsføringsloven, lov om forbrugerftaler m.v.

Forholdet ses ikke reguleret i forbrugerkreditdirektivet fra 2008, som har rod fra politiske diskussioner tilbage fra starten af 2000-tallet, hvor man af indlysende grunde ikke kunne forestille sig de digitale løsninger, vi nu ser. Direktivet er opbygget ud fra det grundlæggende rationale, at kreditgiveren er den centrale/dominerende faktor, mens kreditformidleren alene har en mere perifer rolle. Fx er kravet til kreditværdighedsvurderingen alene rettet mod kreditgiveren og ikke kreditformidleren. Det vil således ikke være tilstrækkeligt for at omfatte disse platformslån af kreditaftaleloven, at man anser platformen som kreditformidler (hvilket formentlig er tilfældet, forudsat at platformsejeren tjener penge på formidlingen af indgåelse af lån via platformen jf. definitionen i kreditaftalelovens § 4, stk. 1, nr. 6 eller har andre kommercielle interesser forbundet hermed fx indtægter ved reklamer eller lignende) og lader kreditformidlere bliver omfattet af lovforslagets krav om tilladelse m.v. Men det kunne muligvis også være en vej at gå, hvis man så fastlægger at platformen på lignende vis som en kreditgiver er ansvarlig for opfyldelse af hele kreditaftaleloven. Det sidste vil kræve en ændring af kreditaftaleloven.

Når forholdet ikke er omfattet af direktivet, står Danmark frit for at regulere området (det er ikke omfattet af totalharmonisering). Det vil formentlig være en meget lang proces at få gennemført ændringer på området i EU, hvilket taler for en forudgående dansk løsning, som så også kan tjene til inspiration for diskussionen på EU-plan.

Selv om man konkret måtte nå til det resultat, at långivernes udlån har et sådant omfang, at der er tale om erhvervsmæssig aktivitet, hvorfor kreditaftaleloven er gældende, er det en illusion at forestille sig, at de enkeltstående långivere vil kunne leve op til kreditaftalelovens krav.

I øvrigt rejser det så også det spørgsmål, om ikke de enkeltpersoner, der yder lån via disse digitale platforme i sig selv skulle være omfattet af lovforslagets anvendelsesområde, såfremt deres aktivitet er så stor at den anse for erhvervsmæssig virksomhed. Men det ville så føre til en ret uoverskuelig situation, hvor det synes mere praktisk, at det er selve platformen, der kommer under tilsyn.

Spørgsmålet er, om en platform der drives i virksomhedsform allerede vil være omfattet af ordlyden i § 2, nr. 1 ”Virksomheder, der udbyder kreditaftaler til forbrugere”?

Endvidere taler lige konkurrencevilkår mellem forskellige typer kreditgivere og forretningsmodeller efter vores opfattelse for synspunktet om at underlægge sådanne platformslån lovudkastets anvendelsesområde.

Uanset hvad bør det efter vores opfattelse overvejes om ikke ”platformslån” bør være omfattet af definitionen af begrebet forbrugslånsvirksomhed og dermed tilladelseskrav m.v. efter lovudkastet. Ikke mindst for at undgå eventuelle omgåelsesmuligheder for kviklåneselskaberne.

§ 7 – god skik/rådgivning

Det fremgår af bemærkningerne på side 54, sidste afsnit, at der i kommende god skik-regler vil blive fastsat krav til rådgivning svarende til gældende god skik-bekendtgørelsen for finansielle virksomheder (traditionelle ”full-service” banker).

Det er i den forbindelse vigtigt at gøre opmærksom på, dels at kreditaftaleloven ikke indeholder en rådgivningsforpligtelse, dels at forbrugslåneselskabernes forretningskoncept typisk ikke svarer til en full-service bankvirksomhed, hvor bankrådgiveren er et væsentligt omdrejningspunkt i forhold til kunderelationen, og hvor der ved siden af forbrugslån udbydes mange andre langt mere indviklede produkter så som realkreditlån, værdipapirhandel, pensionsprodukter m.v., som typisk er rådgivningskrævende.

I modsætning her til har forbrugslåneselskaber typisk ikke et fysisk filialnet med rådgivere og tilbyder derfor ikke rådgivning. Hertil kommer at forbrugslån typisk er meget simple og standardiserede produkter, som i dag kan udbydes uden tilknyttet rådgivning ud fra undtagelsesbestemmelsen i god skik-reglernes § 7, stk. 4.

Det er helt afgørende for denne forretningsmodel og dermed for at opretholde den nuværende konkurrencesituation i markedet, som forbrugslåneselskaberne bidrager med, at der ikke indføres et rådgivningskrav. Det bør for god ordens skyld afspejles i bemærkningerne til lovforslaget, så disse grundlæggende forudsætninger er klare for alle.

I lyset af, at den altovervejende hovedregel på området for forbrugslån er, at der ikke ydes rådgivning, foreslår vi, at dette afspejles i den kommende bekendtgørelse om god skik for forbrugslåneselskaber, og at de nævnte eksisterende god skik-regler derfor ikke blot kopieres, da det alt andet lige vil give et unaturligt billede af situationen.

Det vil fx være unaturligt, at forbrugslåneselskabet skal gøre opmærksom på, at der ikke udbydes rådgivning. Endvidere bør § 7, stk. 2 ”*En finansiell virksomhed skal yde rådgivning, hvis kunden anmoder herom, jf. dog §§ 2 og 14. Endvidere skal virksomheden af egen drift yde rådgivning, jf. dog stk. 4, hvor omstændighederne tilsiger, at der er behov herfor.*” ej heller gælde for forbrugslåneselskaber, da dette ikke er nødvendigt grundet de få, simple produkter og heller ikke er praktisk muligt qua forretningsmodellen.

§ 9 – Kreditværdighedsvurdering

Det fremgår af bemærkningerne til § 7 på side 56, 4. afsnit, at Forbrugerombudsmandens nuværende retningslinjer for kviklån bortfalder som følge af dette lovudkast. Det fremgår som

logisk konsekvens heraf på side 55, 5. afsnit, at Finanstilsynet vil ”kunne udarbejde forhandlede retningslinjer for vurdering af kreditværdighed jf. § 9”.

På side 58, 3. afsnit og frem citeres Forbrugerombudsmandens nuværende retningslinjer for kviklån, uden at det fremgår tydeligt, at det er tilfældet. Det kommer på denne måde til at fremstå, som om at det citerede er fra de oprindelige bemærkninger til implementeringen af forbrugerkreditdirektivet tilbage i 2009, som der i lovudkastet er henvist til andre steder, hvor kreditaftalelovens bestemmelser er brugt. Det mener vi ikke er en korrekt fremgangsmåde. Vi opfordrer derfor til, at de citerede afsnit udgår.

Vi mener i øvrigt, at der er god ræson i, at dette lovforslag følges op af en ny vejledning om krav til kreditværdighedsvurderingen, som kan danne basis for Finanstilsynet fremadrettede tilsyn på området. Dette tilsyn omfatter et langt større område end Forbrugerombudsmandens kviklånevejledning, der var begrænset til kontantlån med forholdsvis lille hovedstol og maksimal løbetid på 3 mdr. I forhold hertil vil Finanstilsynet også skulle forholde sig til meget store lån, lån med sikkerhed/garanti/kaution, lån indgået i trepartsforhold/køb med ejendomsforbehold omfattet af kreditaftalelovens kapitel 10 m.v.

Vi står gerne til rådighed for drøftelser af indholdet af en vejledning om kreditværdighedsvurdering. Det er vigtigt i den forbindelse at inddrage erfaringer og domme fra andre lande, da der er meget sparsom retspraksis på området i Danmark.

(Side 60, 2. afsnit skal henvisningen til § 8 vel rettelig være til § 9).

- *Nødvendige instrumenter til at opnå et bedre grundlag for kreditværdighedsvurderingen*

Hele tankegangen bag § 9 (§ 7c i kreditaftaleloven) er, at kreditgiver i meget vidt omfang skal varetage låntagers interesse i at undgå at blive overgældssat. Det går i de allerfleste tilfælde hånd i hånd med kreditgivers egen interesse i at minimere sin risiko og undgå tab.

Når man har pålagt kreditgiver dette ansvar, og den vanskelige arbejdsopgave der er forbundet med denne individuelle kreditværdighedsvurdering, finder vi det både rimeligt og helt nødvendigt, at forbrugslåneselskaberne så også får adgang til de rette værktøjer for at kunne løfte opgaven.

Vi ønsker i den forbindelse at pege på to forhold, hvor vi beder om erhvervsministeriets hjælp:

- *Erhvervsministeren bør henstille til at alle kviklåneselskaber anvender KreditStatus*

Vi oprettede sammen med Experian ”Kreditstatus” tilbage i 2011. Det er Danmark første og hidtil eneste positive kreditoplysningssystem, hvor man med kundens udtrykkelige samtykke til brug for kreditværdighedsvurderingen kan få adgang til oplysninger om kundens eventuelle allerede eksisterende lån og kreditfaciliteter. Systemet er dagligt opdateret, hvorfor det indeholder langt bedre information end årsopgørelsen via Skat, som er et øjebliksbillede pr. ultimo året.

KreditStatus er et frivilligt system, som kun indeholder oplysninger i det omfang de forskellige banker og finansieringsselskaber har tilsluttet sig systemet.

For låntager er KreditStatus også et unikt værktøj på linje med ”Pensionsinfo” til at skaffe sig et overblik over aktuel gæld, idet der er udformet en hjemmeside, hvor låntager kan logge på med NemID og tjekke sine egne oplysninger på tværs af de af vedkommendes långivere, som er tilmeldt systemet. Se mere på www.kreditstatus.dk.

Anvendelse af systemet sikre populært sagt imod, at kunderne ryger i ”luksusfælden” med stor gæld som følge af optagelse af mange hver især mindre gældsposter hos flere forskellige udbydere inden for kort tid.

I relation til nærværende lovudkast, som særligt tager afsæt i kviklåneselskaberne, er det yderst relevant at bemærke, at nogle af disse kvikskaber allerede har tilsluttet sig KreditStatus, mens andre holder sig ude af systemet.

De kviklåneselskaber, der ikke er tilsluttet KreditStatus, kan til brug for deres kreditværdighedsvurdering ikke få indsigt i, om lånsøger i forvejen har stor gæld til andre kviklåneselskaber og andre tilsluttede banker og finansieringsselskaber. Og ydermere kan andre kreditgivere, der er tilsluttet KreditStatus så heller ikke se, hvilke lån de ikke-tilsluttede kviklåneselskaber har ydet.

Vi anmoder derfor venligst om, at KreditStatus omtales i lovforslagets bemærkninger som en relevant kilde på linje med RKI-opslag (negativ kreditoplysning), og at Erhvervsministeren i forbindelse med lovforslaget kommer med en tilkendegivelse om, at alle kviklåneselskaber bør tilslutte sig systemet.

- *Der bør sikres adgang til insolvenserklæringer afgivet ved fogedretten*

Vi ønsker også Erhvervsministerens hjælp til at presse på over for Domstolsstyrelsen for at give adgang til de insolvenserklæringer, forbrugere har afgivet i fogedretten.

I dag er der et stort ”mørketal” af forgældede danskere, som ikke kan findes ved søgning i RKI, Debitorregistret eller lignende, men som har så store gældsproblemer, at de har afgivet insolvenserklæring ved fremmøde i fogedretten.

Vi ønsker kort sagt, at der med lånsøgers udtrykkelige samtykke kan gives adgang til, at kreditgiver i forbindelse med en kreditværdighedsvurdering kan tjekke, om lånsøger er underlagt en aktuel insolvenserklæring (gælder 6 mdr.), idet det vil være et kraftigt advarselssignal om ikke at yde yderligere lån. Se herom vores tidligere henvendelse til Domstolsstyrelsen om problematikken **vedhæftet**.

- *Penge- og Pensionspanelet*

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Som kreditgivere har vi, siden vi blev pålagt kreditværdighedsvurderingskravet i kreditaftalelovens § 7 c, som det er nævnt ovenfor, gentagne gange peget på forskellige forslag til systemadgang, løsninger m.v., som kan forbedre grundlaget for at løse denne pligt bedst muligt til forbrugeren og kreditgiverens fælles gavn. Disse ønsker føler vi mange gange falder ”mellem to stole” fx pga. opdeling i forskellige ministerier, styrelser m.v.

Vi foreslår i den forbindelse, at det præciseres, at det er en del af Penge- og Pensionspanelets rolle at holde øje med, hvilke muligheder der er for at forbedre grundlaget for kreditværdighedsvurderingen og komme med anbefalinger herom.

Vi ønsker samtidig at pege på, at det, uanset at Penge- og Pensionspanelet er nedsat i relation til Lov om Finansiell Virksomhed, bør overvejes om ikke Finans og Leasing som repræsentant for forbrugslånsbanker (der jo er underlagt FIL) specialiseret i forbrugslån, og finansieringsselskaber beskæftiget med billån og forbrugsfinansiering, som er omfattet af nærværende lovudkast, får en plads i panelet. Det anmoder vi venligst om, idet vi finder det meget relevant, at foreningens synspunkter på vegne af denne del af den finansielle branche kan inddrages i panelets arbejde, herunder ikke mindst i den løbende diskussion om årsager til og veje væk fra overgældsætning.

§§ 10-11 – produktgodkendelse

Det ønskes mere klart beskrevet i lovforslagets bemærkninger, at kravene til produktgodkendelse efter §§ 10-11 er noget andet om mere end kravene efter § 9 til en kreditværdighedsvurdering. Sagt på en anden måde: Selv om en låntager konkret vurderes at være kreditværdig, kan det sagtens være at produktet slet ikke skal udbydes til vedkommende ud fra kravene i § 10. Fx som det fremgår i forholdt til udbud af et kviklån med meget høj ÅOP, som i følge bemærkningerne på side 61, 4. og 5. afsnit kun bør udbydes til kunder med en ”sund økonomi”. For hvis ikke der er nogen forskel, vil denne del af lovforslaget ellers ikke tilføre nogen værdi i relation til forbrugerbeskyttelsen.

Det bør endvidere præciseres, at med ”meget høj ÅOP” menes prisvilkår, der væsentligt adskiller sig fra andre udbydere i markedet, som udbyder lån der er sammenlignelige særligt hvad angår størrelsen af hovedstol og løbetid.

Vi kan tilslutte os bemærkninger på side 61, 3. afsnit om, at usædvanlige betalingsbetingelser er relevante for produktbedømmelsen. I den forbindelse bør det også nævnes, at det bør indgå i vurderingen, hvis lånet udbydes med muligheder for forlængelse af lånet i et antal gange (tre er set i markedet). Det er vigtigt, at det vurderes, om der herved spekuleres i, at låntager har vanskeligt ved at indfri det oprindelige lån ud fra de oprindelige forudsætninger om bl.a. løbetid. Hvis det er tilfældet, bør produktet ikke godkendes. Et lån som reelt ikke kan tilbagebetales bør ikke forlænges men i stedet gå i misligholdelse, således at den samlede gældsoptagelse minimeres mest muligt.

Bemærkningen på side 61, 6. afsnit ”Såfremt forbrugeren bliver pålagt omkostninger i overensstemmelse med reglerne i renteloven, vil typen af kreditaftale være hensigtsmæssig for målgruppen” giver efter vores opfattelse ikke rigtig mening i sammenhængen og bør revurderes.

I tillæg til det der er beskrevet på side 61, 7. afsnit bør det tilføjes (evt. erstattes med), at kravene til kreditværdighedsvurderingen efter § 9 ikke vil være opfyldt i de tilfælde, hvor forretningsmodellen er baseret på, at målgruppen misligholder låneaftalen, hvorfor produktet allerede af den grund ikke må udbydes.

S. 62, 4. afsnit, 1. sætning virker cirkulær/er svær at tolke den præcise betydning af og bør derfor præciseres.

I bemærkningerne på side 63, 6. afsnit til § 11, stk. 2 kunne det godt strammes yderligere op med eksempler på, hvordan en individuel vurdering kan føre til, at man alligevel giver et lån til en person, der ellers ikke tilhører den relevant målgruppe. Kan det fx være i orden at give lån til en ung studerende, hvis studerende anses for ude af målgruppen? Og i givet fald under hvilke præcise omstændigheder? Der må så skulle gælde noget helt særligt positivt, andet end at en ung studerende lever op til kreditværdighedsvurderingen efter § 9. Kan det fx være stor formue, meget høj lønindkomst eller lignende usædvanlige forhold? Det er vigtigt, at undtagelsesmuligheden i praksis ikke bliver hovedreglen.

- Generalklausulen i kreditaftalelovens § 22

Vi finder det relevant at pege på generalklausulen i kreditaftalelovens § 22:

”Er det beløb, som forbrugeren efter aftalen skal betale som vederlagt eller omkostninger, urimeligt, skal det nedsættes til, hvad der skønnes rimeligt.”

Denne regel ser vi som yderst relevant i forhold til de meget højt forrentede kviklån, som lovudkastet har sit afsæt i. Reglen bør nævnes i lovbemærkningerne, idet generalklausulen bør indgå som et støttesynspunkt i tilsynets vurdering af kviklåneselskabernes forretningsmodel og ved produktgodkendelsen.

Det er vores opfattelse, at tilsynet ikke bør godkende produkter, der har en så høj betaling, at det vil blive tilsidesat/nedsat ved indbringelse for ankenævnene/domstolene efter generalklausulen. Det bemærkes, at der er praksis på området fra ankenævnene, om end den er sparsom. Men med de renteniveauer vi ser p.t., hvor kviklån udbydes til nominelle rentesatser, der er 10-15 gange højere end for ”normale” forbrugslån med samme hovedstol og løbetid, burde bestemmelsen finde større anvendelse.

§ 19, stk. 1, nr. 6

Det foreslås, at §§10-11 også nævnes for at understrege, at det er meget centrale bestemmelser ligesom § 9 og § 7 c i kreditaftaleloven, der i forvejen foreslås nævnt specifikt.

§ 31-32 – sanktioner ved manglende tilladelse

For at sikre et effektivt værn imod, at selskaber/personer agerer på markedet uden fornøden tilladelse, bør det overvejes, om kreditaftaler, der er udstedt på trods af manglende

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

tilsynsgodkendelse, skal anses for en nullitet dvs. ikke kan håndhæves af kreditgiver over for låntager. Her tænkes særligt på det ”grå lånemarked” eller grænseoverskridende aktivitet, hvor det kan være svært via myndighedssamarbejde på tværs at landegrænser at håndhæve tilladelseskravet effektivt. Spørgsmålet er i øvrigt, om ikke domstolene vil afvise at håndhæve en kreditaftale, der er udstedt af en virksomhed uden fornøden tilsynstilladelse, som stridende mod princippet om ”lov og ærbarhed” jf. DL 5-1-2.

Med venlig hilsen

Christian Brandt

Direktør for Finans og Leasing

Mobil 40382987